

AVIZ
referitor la propunerea legislativă pentru completarea
Legii nr.129/1992 privind protecția
desenelor și modelelor

Analizând propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.129/1992 privind protecția desenelor și modelelor, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B23 din 23.02.2012,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect completarea Legii nr.129/1992 privind protecția modelelor și desenelor, republicată, în scopul reducerii prețurilor în segmentul de piață al pieselor de schimb, proprietarul de autovehicul nemaifiind obligat să își achiziționeze piesele de schimb numai de la producătorul autovehiculului, având astfel opțiunea unei piețe concurențiale.

Prin obiectul de reglementare, prezenta propunere legislativă se încadrează în categoria legilor ordinare, iar potrivit art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. **Din punct de vedere al dreptului european**, propunerea legislativă este incidentă *acquis*-ului european care stabilește **politica și regimul juridic consacrat protecției proprietății intelectuale pe Piața Internă**, domeniu ce se constituie într-un segment legislativ complex, dinamica acestuia fiind în strânsă conexiune cu dezvoltarea noilor tehnici, tehnologii și servicii, precum și cu **extinderea Pieței Interne**.

Importanța acestui domeniu pentru buna organizare și funcționare a Pieței Interne a determinat, de altfel, și includerea drepturilor de proprietate intelectuală în **Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene (art.17)**, document al cărui caracter juridic obligatoriu a fost prevăzut expres în **art.6 din TUE** care stabilește faptul că aceasta are „*aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor*.”

Ca parte componentă a proprietății intelectuale, **proprietatea industrială** asigură și garantează protecția mai multor categorii de

drepturi, care se definesc în funcție de obiectul de protecție, cele mai importante fiind *marca, desenele și modelele, brevetul de invenții etc.*

Întrucât s-a constatat că **desenele și modelele joacă un rol distinct în acțiunea de comercializare a produselor**, instituțiile europene au adoptat - respectând documentele juridice internaționale (*convenții OMPI, Acordul TRIPS-OMC*) aplicabile domeniului - mai multe reglementări care, *fără să elimine total anumite dispoziții legislative prezente la nivel național*, au asigurat un cadru juridic general de protecție, menit să opereze de o manieră unitară și uniformă pe întreg teritoriul statelor membre.

Astfel, s-a apreciat că nu este necesar să se procedeze la o armonizare totală a legislațiilor naționale și că este suficient să se limiteze protecția la *acele elemente ce țin de funcționarea Pieței Interne*, motiv pentru care statele membre sunt libere să-și stabilească dispoziții proprii privind *înregistrarea, reînnoirea înregistrării, nulitatea drepturilor asupra desenelor și modelelor*, inclusiv existența protecției naționale pentru desene și modele neînregistrate, dar făcute publice în anumite condiții.

Astfel, după publicarea „*Cărții verzi*” pentru desenul comunitar din anul 1993, în urma unor dezbateri intense, datorate profundelor modificări conceptuale aduse protecției desenelor și modelelor, au fost adoptate:

a) Directiva 98/71/CE privind protecția juridică a desenelor și modelelor;

b) Regulamentul (CE) nr.6/2002 asupra desenelor și modelelor comunitare;

c) Regulamentul (CE) nr.2245/2002 privind modalitățile de aplicare a Regulamentului (CE) nr.6/2002.

Fiind adoptat ulterior, precizăm că Regulamentul (CE) nr.6/2002 a păstrat dispozițiile materiale esențiale în ceea ce privește regimul desenelor și modelelor comunitare, așa cum sunt reglementate de Directiva 98/71/CE care impune armonizarea legislațiilor interne în ceea ce privește protecția desenelor și modelelor înregistrate la nivel național.

Această unitate de reglementare asigură premiza unui cadru legislativ general care articulează până la un punct dispozițiile din dreptul național cu dreptul european și care permite întreprinderilor din spațiul european să-și adapteze activitățile legate de fabricarea și distribuirea bunurilor/produselor, conform standardelor europene.

Cu toate acestea, semnalăm existența unei reglementări diferite între regimul juridic al desenului și modelului național, (*creat prin transpunerea Directivei 98/71/CE*), prin intermediul căreia s-a realizat, la nivelul statelor membre, un regim juridic de protecție unitar în elementele fundamentale, și regimul juridic al desenelor și modelelor comunitare, stabilit de Regulamentul (CE) nr.6/2002 care impune, în scopul dobândirii unei *protecții automate și uniforme în tot spațiul european*, înregistrarea acestora la **Oficiul de armonizare din cadrul Pieței Intern de la Alicante - Spania (OHIM)**.

Relevant din perspectiva modificărilor propuse de inițiatorii proiectului este faptul că **Directiva 98/71/CE nu permite realizarea unei armonizări complete a legislațiilor naționale** în ceea ce privește utilizarea acelor desene sau modele industriale (*piese de schimb*) folosite în scopul **reparării unui produs complex pentru a-i reda aspectul inițial**, produs complex al cărui aspect depinde de desenul sau modelul protejat.

Precizăm că directiva nu exclude, prin dreptul conferit protecției desenului acestora, protecția pieselor detașate, ceea ce semnifică faptul că acestea sunt protejate (evident ca piese vizibile) pe **piața primară**, fiind incluse/atașate produsului complex (de exemplu, *autovehicul*). În același timp, acestea sunt protejate și în calitate de produse individuale detașate, ce pot fi puse ca atare în circuitul comercial, pe **piața secundară**, utilizate în scop reparator. Cu privire la acest aspect, art.14 din Directivă prevede că statele membre pot menține în vigoare dispozițiile legislative existente și că aceste dispoziții **nu se pot modifica decât în scopul liberalizării pieței pieselor detașabile**.

Având în vedere că statele membre și-au păstrat dispozițiile referitoare la protecția pieselor de schimb, în scopul eliminării acestor discrepante juridice, art.18 din Directivă prevede ca la nivelul Comisiei Europene să se efectueze o analiză complexă, în principal de natură economică și juridică, a consecințelor transunerii, implicit a aplicării directivei, urmând să propună **modificările necesare, în ceea ce privește liberalizarea regimului de protecție a pieselor de schimb, pe piața secundară**. Studiul efectuat a evidențiat că la nivelul statelor membre există **în continuare un regim juridic diferențiat**, care creează probleme nu numai referitor la *libera circulație a mărfurilor*, dar prezintă dificultăți și în ceea ce privește regulile aplicabile *liberei concurențe* pe Piața Internă.

Astfel, următoarele state își mențin protecția juridică totală asupra pieselor de schimb: Germania, Austria, Cipru, Republica Cehă, Estonia, Finlanda, Franța, Lituania, Malta, Polonia, Portugalia,

Slovacia, Slovenia și Suedia. Alte state, deși au prevăzut protecția pentru piese de schimb, au permis, cu titlu de excepție, prin așa numita „clauză reparatorie” utilizarea altor piese în scop reparator sau al înlocuirii pe piața secundară a pieselor de schimb: Belgia, Ungaria, Letonia, Luxemburg, Olanda, Spania și Anglia. Grecia a prevăzut un sistem combinat, în sensul că a prevăzut o clauză reparatorie de 5 ani, însoțită de o remunerație echitabilă și rezonabilă, reglementare care, fără să existe vreo motivație, nu s-a aplicat.

Precizăm că legislația română **nu a inclus** în cuprinsul dispozițiilor Legii nr.129/1992 privind protecția desenelor și modelelor, republicată, clauza reparatorie și a păstrat regimul de protecție consacrat de legislația anterioară transpunerii Directivei.

Pe baza mai multor analize, informații și argumente prezentate de titularii drepturilor și utilizatorilor, potrivit art.18, Comisia Europeană a propus Parlamentului European adoptarea unui text agreat de părțile implicate în acest segment de piață și care să **modifice Directiva 98/1971/CE**.

În consecință, în anul 2007 Parlamentul European, luând în considerare și prevederile **Directivei 2007/46/CE de stabilire a unui cadru pentru omologarea autovehiculelor și remorcilor acestora, precum și a sistemelor acestora, a componentelor și entităților tehnice separate destinate vehiculelor respective (directivă-cadru)** și în completarea dispozițiilor **Regulamentului (CE) nr.1400/2002 privind aplicarea articolului 81 aliniatul (3) din Tratat, categoriilor de acorduri verticale și practici concertate în sectorul de autovehiculelor**, s-a pronunțat favorabil modificării Directivei prin intermediul *Rezoluției legislative din 12 decembrie 2007 privind propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 98/71/CE privind protecția juridică a desenelor și a modelelor* și a propus includerea **clauzei reparatorii** în cuprinsul art.14 din Directiva menționată.

Precizăm că, până în prezent, acest text, așa cum a fost propus de Comisia Europeană și aprobat prin rezoluția menționată de Parlamentul European, nu mai apare în documentele de lucru oficiale date publicității, motiv pentru care concluzionăm că a fost blocat în această fază a procedurii legislative europene.

Analizând din perspectiva informațiilor prezentate, propunerea legislativă de completare a Legii 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor, republicată, în varianta textului propus de inițiatori, nu reprezintă o noutate în peisajul juridic european, întrucât el *constituie*

o preluare fidelă a textului propus prin Rezoluția Parlamentului European, menționată deja.

În consecință, **apreciem** că **dispozițiile proiectului nu contravin *acquis*-ului european, existând bază legală europeană care permite adoptarea lui**, în sensul că acesta se încadrează în principiile fundamentale ale dreptului european.

3. La articolul unic, pentru considerente de ordin normativ, propunem reformularea **părții introductive**, astfel:

„**Articol unic.** – După articolul 33 din Legea nr.129/1992 privind protecția desenelor și **modelelor, republicată în** Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.876 din 20 decembrie 2007, se introduce un nou articol, **art.33¹**, cu următorul cuprins:”.

La textul propus pentru **alin.(1) al art.33¹**, propunem eliminarea sintagmei „în sensul” din rândul 3, fiind superfluă.

La **alin.(2) și (3)**, pentru unitate în redactare, recomandăm revederea sintagmelor „Prevederile alin.(1)”, respectiv „Dispozițiile alin.(1)” din debutul enunțurilor, în sensul utilizării unei singure expresii pentru ambele alineate.

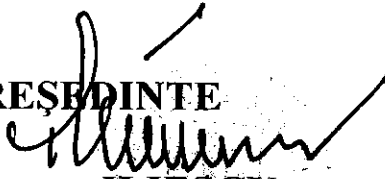
La textul **alin.(2)**, pentru o exprimare logică și corectă din punct de vedere gramatical, este necesară reformularea părții de debut, după cum urmează:

„**(2) Prevederile alin.(1) se aplică numai în cazul în care consumatorii primesc informații corespunzătoare...**”.

Totodată, este necesară realizarea acordului gramatical, în sensul înlocuirii substantivului „produse” din ultimul rând cu forma articulată a acestuia, respectiv „**produsele**”.

La enunțul **alin.(3)**, pentru evitarea folosirii pleonasmelor, norma trebuie să debuteze, astfel:

„**(3) Prevederile alin.(1) se aplică numai componentelor vizibile de pe piața secundară...**”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr. 171/12.03.2012.

L. nr. 129/1992

M. Of. nr. 1/8 ian. 1993

Lege privind protecția desenelor și modelelor

1 republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 876/20 dec. 2007

Lege privind protecția desenelor și modelelor

141